

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opera Mystica V. Ac Mystici Doctoris F. Ioannis A Crvce
Primi Religiosi Discalceati Ordinis B. V. M. De Monte
Carmelo Et Seraphicæ Virginis Theresiæ fidelissimi
coadiutoris**

Juan <de la Cruz>

Coloniæ Agrippinæ, 1639

§. 2. Facultatem hanc potiori iure Theologiam Mysticam sibi vindicare ostenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37873

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NVI

128

res phrasas, ac locutiones, quibus plerumque vitur, præcognoscantur, pro quo plures regulas Cantapratensis in suo Hypotheseon, alijque Scripturæ Sacræ Interpretes assignant.

9. Ex quo etiam fit, ut sæpè alicuius artis, aut scientiæ professores aliquibus phrasibus, ac locutionibus tamquam proprio instituto congruentioribus, & ad res illius scientiæ proprias significandas aptioribus utantur, quæ tamen apud alterius artis professores tanquam incongruæ reprobantur, quo pacto D. August. titul. 2. in Ioan. circa illa verba Ioan. 1. *Qui non ex sanguinibus.* sic inquit: *Non timeamus seruas Grammaticorum, dum tamen ad veritatem solidam, & certiore perueniamus, &c.* Quod idè dicit, quia iuxta Latinæ linguæ proprietatem, sanguis pluralem declinationem non habet, quæ tamen sacer Interpres vsus fuit, tam loco citato, quam Psalm. 70. *Libera me de sanguinibus,* ut sic phrasim originalis textus melius exprimeret, quod etiam adnotauit D. Gregor. epist. ad Leandrum. Vnde Origenes homilia 3. in Cantic. eccl. dixit, *Melius est in interpretatione Scripturarum Grammaticos offendamus, quam scrupulum in veritatis explanatione ponamus.* Et Boëtius in præmio Porphyrij à se translato inquit, *Verbum è verbo expressum reddidi, quod in his scriptis, in quibus cognitio rerum quaritur, non laeulenti oratione lepos, sed incorrupta veritas exprimenda est, &c.* Cum enim voces ad mentis conceptus exprimendos, veritatemque declarandam instituta sint, illa sane locutio, ac phrasis in vnaquaque arte, facultate, aut lingua congruentior erit, quæ ad ea, quæ talis artis propria sunt, declaranda aptior apparuerit, & idè quæ magis aliqui locutio vnius artis, aut scientiæ, ab alterius professoribus non plene percipiatur, vel illorum Instituto non adapretur, aut illis non placeat, non propterea ab eisdem, vel ab alijs reprobanda est, sed illius intelligentia ab eiusdem artis professoribus petenda, eorumque arbitrio eius vsui relinquendus, eorumdemque iudicio in hac parte standum est.

§. II.

Facultatem hanc potiori iure Theologiam Mysticam sibi vendicare ostenditur.

10. Hanc autem facultatem proprijs, ac specialibus vtendi phrasibus, ac locutionibus, potiori sanè titulo, inter cæteras alias artes & scientias, obtinet Theologia Mystica, ut bene adnotauit D. Bernard. ferm. 79. in Cantic. in principio, *Sueta tom. 2. de Religione lib. 2. de Orat. cap. 12. num. 17.* noster Ioannes à IESV Maria lib. de Mystica Theologia in principio nu. 11. & sequentibus, noster Didacus à IESV, in Annotationibus ad libros Venerabilis nostri IOANNIS À CRUCE, ac plures alij.

Cuius rei ratio desumitur ex altitudine rerum circa quas versatur, quæ quæ difficiliores, & abstrusiores sunt, eò per communes phrasas, & locutiones, vix valde inferiores, & impares, minus aptè explicari possunt: & idè nomina oportet excogitare, vel iam excogitata nouis vsibus accommodare ad eorum proprietatem.

vel aliarum scientiarum vsum sæpè non attendendo, vt sic, vel tenui quadam adumbratione rerum diuinarum altitudo proderetur, sicuti in operibus D. Dionysij, eiusq; interpretibus, necnon & alijs Doctoribus Mysticis passim cernere licet, quæ proinde speciales phrasès non nisi ab ijs, qui in hac sublimi, & experimentalis scientia eruditi fuerint, poterunt perfecte intelligi, & idè cæteri, quamuis alias in speculatiuis scientijs non ineruditi sint, nequaquam ex eo, quod eas perfecte non calleant, occasionem ad eas reprobandas sumere debêt, sed potius quoties aliqua in illis, iuxta Scholasticæ Theologiæ regulas difficultas occurrerit, piè debent interpretari, vt D. Thom. in explanatione S. Dionysij suo nos exemplo docuit, beneq; notauit noster Ioannes à Iesu Maria loco citato num. 12.

Quæ omnia à fortiore confirmantur ex quadam doctrina Senecæ epist. 55. vbi sic habet: *Adhæc nunc quod artes quoque pleraque, imò ex omnibus liberalissima habeant decreta sua, &c. Ex quo infert, nulla ars contemplatiua sine decretis suis est, qua Græci vocant dogmata, nobis decreta licet appellare, vel scita, vel placita, & tandem concludit, sequitur ergo, vt Philosophia cum contemplatiua sit, habeat decreta sua, &c.* Si ergo scientia naturalis cõtemplatiua propria decreta sibi vendicat, quantum magis scientia contemplatiua supernaturalis, qualis est Theologia Mystica, sua peculiaria decreta, suasque locutiones, ac phrasès eo difficiliore, & abstrusiores, quo obiectum sublimius est, obtinebit? Hac enim de causa Scriptura sacra, tot difficilibus locutionibus, ac phrasibus, sibi proprijs abundat, quia de rebus ad eò sublimibus agit. *Profundus enim sensus* (inquit rectè Cantapra- tensis lib. 1. Hypotheposeon cap. 1.) *lingua non explicat, & cum ipse sentiat, quid loquatur, in alienas aures puro non potest transferre sermone, &c.*

Sed ex eo adhuc huiusmodi necessitas peculiarium phrasium, ac locutionum ad proprias Theologiæ Mysticæ materias explicandas, manifestius colligitur, quod scilicet non solum hi, qui in hac scientia eruditi non sunt, sed etiam hi, qui harum rerum ad eò sublimium contemplatione gaudent, ac diuina frequenter patiuntur, ad eò impares locutiones omnes ad ea explicanda, inueniunt, vt nequaquam id, quod mente cognoscunt, ac in se ipsis experiuntur, valeant explicare, quo vsque ipsemet Deus, loquendi, ac dicendi modum talibus rebus adaptatum, eos peculiariter doceat, vt Sancta Mater nostra THERESIA cap. 12. suæ vitæ his verbis testatur: *Ad multos annos ita constituta sui, multa quidem vt legerem, nec tamen eorum qua legebam, quidquam intelligerem, per longum quoque tempus ita disposita, vt, esto mihi Deus aliquid significaret, ne vel verbum tamen ego, ad illud expendendum efferre possẽm, quod non modico mihi labore consistit. Verum vbi Maiestas eius visum fuerit, vno momento docet vniuersa. Et paucis interiectis subiungit. Interim mihi nec petenti, nec cupienti Deus dabat, vt hæc in puncto ac momento ita clarè intelligerem, vt etiam alijs ea exponere possẽm: ad eò vt omnes non parum obstupescerent, & ego magis quam Confessarij mei, quod melius, quam ipsi meam ego stupiditatem intelligerem. & capit. 20. loquens de vnione, & eius effectibus inquit. Declarat hoc mihi Dominus sicut & cetera declarauit, nam sanè nisi Maiestas eius mihi inspirasset, quibus modis, & rationibus dici aliquid possẽt, id ipsa per me facere non potuissẽm. & cap. 23. subiungit. Monebat porro Confessarij, vt, quidquid ad orationem meam spectare putabam sedulo notarem, & ad ipsum deum referrem: sed in eo difficultas omnis erat, quod quæ & qualis oratio mea esset, exponere non possẽm: nam non nisi nuper admodum hanc mihi Dominus gratiam prestauit, quod intelligere, & exponere possẽm, quale id sit.*

B.
Joannis
à Cruce

Opera
mystica

NIVT

128

13.

Hoc idem optimè docuit, ac Scripturæ testimonijs, & exemplis comprobatis sublimis noster Doctor libro 2. Noctis Obscuræ, capite decimo septimo, his verbis. *Hæc sapientia est adeo anima occulta, ut illam agnoscere, nomenque illi, ad eam verbis explicandam imponere nequeat, nam præterquam quod nullo tangitur anima desiderio illam propalandi, nullum etiam reperit modum, aut rationem sicut similitudinem, qua illi omnino ad intelligentiam adeo sublimem manifestandam, tamque delicatam & insusum spirituale sentimentum exprimendum satisfaciatur. Cuius rei suppetunt nobis auctoritates simul & exempla in divinis literis. Inopiam siquidem ac insufficientiam exterius divinum idioma manifestandi ac proferendi ostendit Jeremias, quando postquam Deus cum illo sermonem miscuisset, nihil aliud dicere scivit, præterquam A A A. Defectum quoque & insufficientiam interiorem, hoc est, interioris imaginationis sensus, nec non etiam exterioris, quantum ad præsens negotium spectat, ostendit etiam coram Deo in libro Moyses, quando non tantummodo dixit Deo se postquam cum illo verba fecisset loqui nescire; sed etiam (iuxta quod in Actis Apostolorum dicitur) ne considerare quidem audeat, existimando imaginationem remotam admodum, & mutam esse. Cum enim contemplationis huius sapientia, idem Dei sit ad animam puri spiritus, cuiusmodi nequaquam sunt sensus; minime illud percipiunt: atque hæc ratio est illis secretum, neque illud norunt, neque verbis exprimere valent. Hinc elucere potestimus causam, ob quam nonnullæ persone hac via incidentes, qua sortitæ sint animas bonas, & iustas, cum rationem eorum, que divinitus percipiunt, rectoribus suis reddere cuperint, nullo modo facere norunt aut valent, unde & in proferendis illis magnam sentiant remitentiam.*

14.

Nec possumus præterite Divum Bernardum, qui sermone octogesimo quinto, in Canticum elegantissimè id docet; nam postquam de perfectionis gradibus, quibus anima ad unionem, Dei que fruitionem, qualis in hac vita haberi potest, ducitur, in præcedentibus egerat, sic subiungit: *Pergat, quis forsitan querere à me, quid sit verbum frui. Respondeo, quærat potius expertum à quo id querat, aut si & mihi experiri daretur, putæ me posse eloqui, quod ineffabile est: audi expertus: siue mente excidimus, Deo siue sobrijs sumus, verbum hoc est: aliud mihi, cum Deo solo, arbitro Deo: aliud vobiscum, mihi illud licuit experiri, sed minime eloqui. O quisquis curiosus es, scire quid sit hoc verbum frui, para illi non aures, sed mentem, non dicit hoc lingua, sed docet gratia: absconditur à sapientibus, & prudentibus, & recluditur parvulis. Magna, fratres, magna, & sublimis virtus humilitas, qua præmeretur, quo non docetur, digna adipisci, quod non valet addisci, digna à verbo, & de verbo concipere, quod suis ipsa verbis explicari non potest. Cùm ergo huius sublimis, ac experimentalis scientiæ, nempe Theologiæ Mysticæ materia adeo sublimis, recondita, ac explicatu difficilis sit, ut adhuc illi, qui in ea experti sunt, sine speciali Dei supernaturali illustratione, de ea loqui non valeant, duo manifestè ex hoc deducuntur.*

15.

Primum est, omnino à ratione alienum esse, velle prædictis professoribus modum, vel taxationem, iuxta Scholasticorum regulas, quas in suis phrasibus, ac locutionibus observare debeant, præscribere, sed potius (dummodo constet ipsos veritati non contradicere) amplam facultatem eis concedendam esse, ad hoc, ut iuxta supernam, qua afficiuntur, illustrationem, nominibus, ac locutionibus peculiaribus, prout ad proprios conceptus, ac res divinas aequaliter declarandas, convenienter iudicaverint, utantur, quamvis tales locutiones rigorem, ac proprietatem Scholasticam non seruent, qua scribendi, ac loquendi facultate omnes SS. Patres ac Doctores Mystici frequentissimè vsi sunt, ut in D. Dionysio, Bernardo, Bonaventura, & alijs

Secundum est, quod cum in hac sublimi scientia solum supremum illud Spiritus S. Magisterium, possit his, qui hæc diuina patiuntur, loquendi modum, ac phrasas, quibus ea explicant, edocere, credendum proculdubio est, Doctores Mysticos, qui post huiusmodi rerum experientiam de eisdem locuti sunt, vel scripserunt, cuiusmodi fuerit S. Dionysius, Bernardus, Bonauentura, Taulerus, Rusbrochius, Henricus Harphius, S. Mater nostra THERESIA, ac Venerabilis noster IOANNES, alijque similes, specialem Dei illustrationem, qua ad loquendum, vel scribendum fuerint edocti, habuisse, & ideo eorum phrasas, ac locutiones, utpotè à tam sublimi Magistro edoctas, sublimes quoque, ab alijs communibus longè diuersas, ac superiores, huiusmodi scientiæ valde proprias meritò extitisse; ac proinde quamuis hi, qui huiusmodi specialem illustrationem non habent, etsi in alijs scientijs eruditi sint, eas non caleant, non tamen propterea eas reijcere, aut damnare, sed humiliter venerari debent.

S. III.

*Id ipsum exemplis à terminis imperfectis, desumptis
in Theologia Mystica, confirmatur.*

EX dictis colligitur ratio, quare Doctores Mystici ad sublimes huius scientiæ materias aliquo modo de clarandas, frequenter vtantur terminis, seu nominibus imperfectis superperfectis, contrarijs, ac dissimilibus, vt in eorum libris, præcipue verò in operibus Diui Dionysij Ateopagitæ, Theologiæ Mysticæ Principis cernere licet.

16.

Et vt singulorum exempla breuiter apponamus, terminos imperfectos, sæpè ad res sublimes, ac diuinas explicandas aptiores esse, docet citatus Dionysius cap. 2. de Cœlest. Hierar. his verbis: Porro, quod mentem, atque animum nostrum similitudines illæ, quæ videntur absurde, potentiùs inueniunt, atque ad diuina commoûs subuehant, nemo, qui rectè sentiat, arbitror, insiciabitur, nam siquidem quæque sunt apud nos preciosiora sumantur, quis non videat fore, vt per huiusmodi figuras oberrare incipiat animus, putans caelestes illas æthereasque substantias, rutilantis auri præferre speciem, virosque esse aliquos lucidos, & oris maiestate coruscos, decoros, & vestis candore conspicuos, ignemque innocuè de se mittentes, & cetera id genus, quibus Theologia sublimes illos spiritus pingit, & figurarum varietate describit, quod vis, ne illi paterentur, qui nihil celsius mortali hac luce, & corporum specie contueri queunt, excellens illa Sanctorum virorum, qui diuina nobis monumenta reliquerunt, sapientia, vt admiracula necessaria infirmis animis daret, ad eas quoque dissimilitudines, quæ absurde, singulari dispensatione descendit, nequaquam permittens imbecillam mentem nostram factili inharere imaginibus, atque illa prorsus acquirere, sed potius erigens animæ partem ad superiora tendentem, atque in honestate formatam à visibilibus omnibus reuocans, quasi fas non sit, nec verisimile omnino esse videatur, ne hi, quidem qui stolidioru, crassiorisque intelligentia sunt, caelestia illa, & diuina spectacula cum sacris rebus re vera similia esse, &c. Huc vtque Dionysius, cuius verba sic ac longum retulimus, quia rationem conuenientiæ huiusmodi imperfectis terminis ad res diuinas explicandas vtendi, optimè continent.

g 2

Et